

§16b-miljøtilladelse på Erhvervsskolen Vestjylland på adressen Vestergade 42, 6900 Skjern
25. november 2024

Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensen Vej 1, 6950 Ringkøbing

**NATURENS
RIGE**

Erhvervsskolen Vestjylland
Vestergade 42
6900 Skjern

Sagsbehandler
Poul Bennetzen
Direkte telefon
9974 1560
E-post
Poul.Bennetzen@rksk.dk
Dato
25. november 2024
Sagsnummer
24-013472

Miljøtilladelse

gældende for Erhvervsskolen Vestjylland på adressen
Vestergade 42B, 6900 Skjern

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:
Tilsynsmyndighed:
Kvalitetssikret af:

Erhvervsskolen Vestjylland - Blandede dyrehold
49c m.fl., Borris Nørreland, Sdr. Borris
Dyrehold omfattet af §16 b i husdyrbrugsloven
Ringkøbing-Skjern Kommune
Berith Bressendorff, Ringkøbing-Skjern Kommune

Indholdsfortegnelse

Stamblad:	4
Oplysninger om husdyrbruget:	4
Meddelelse af miljøtilladelse	6
Baggrund og kort resumé	6
Vurdering af status som IE-husdyrbrug.....	6
Biaktiviteter	6
Afgørelsen	7
Vilkår for miljøtilladelse	8
Generelt	8
Nye og renoverede stalde	8
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier	9
Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand	10
Beskyttelse i forhold til naboer	10
Tilsyn, kontrol og egenkontrol.....	12
Uheld og risici	12
Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi	12
Ophør	12
Formalia	12
Lovgrundlag	12
Høring og offentliggørelse	13
Klagevejledning	14
Udnyttelse og kontinuitet	15
Miljøvurderingen	18
Erhvervsmæssigt nødvendig driftsændring for Erhvervsskolen Vestjylland.....	18
Beskrivelse af dyreholdet/staldene på Erhvervsskolen Vestjylland	18
Lokalisering.....	22
Forbudszoner	22
Afstandskrav	23
Beskyttelseslinjer	24
Samlet vurdering af lokalisering.....	24
Påvirkning af landskab	24
Værdifulde kulturmiljøer	24
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab	27

Påvirkning af vilde planter og dyr.....	27
Ammoniak påvirkning af natur	27
Påvirkning af bilag IV-arter.....	31
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	33
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.....	34
Risici.....	37
Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand.....	38
Påvirkning af naboer	38
Lugt	38
Støj og rystelser.....	41
Lys.....	42
Fluer og skadedyr.....	42
Støv.....	42
Transport.....	43
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener.....	44
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik).....	44
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen.....	45
Alternative løsninger	48
0-alternativ.....	48
Egenkontrol.....	48
Konklusion	48
Bilag 1: Bygningsoversigt.....	50
Bilag 2: Afløbsplan	51
Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius.....	52
Bilag 4: Natur	53
Bilag 5: Pound Pen - hestetræning.....	55

Stamblad:

Ejer af Erhvervsskolen Vestjylland	Ejer på ejendommen på adressen Borrisvej 27 6900 Skjern
Lejer af dyreholdet og driftsansvarlig	Erhvervsskolen Vestjylland Vestergade 42 6900 Skjern e-mail: el@evborris.dk
Bedriftens adresse	Vestergade 42B 6900 Skjern
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	Vestjysk Herningvej 3 6950 Ringkøbing v. Rikke Mogensen E-mail: rim@vestjysk.dk Tlf: 96814223
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer (BFE)	8427394
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16b i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	245229, indsendt d. 4/6-24, ver. 1.

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
Stald mrk. "1. Blandet"	876	86	Flexgruppe: Alle dyr	Dybstrøelse
		490	Flexgruppe: Alle dyr*	Dybstrøelse
Stald mrk. "2. Slagtesvin"	854	566	Slagtesvin.	Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv
Stald mrk. "3. Får/køer"	880	483	Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, får og geder	Dybstrøelse
Stald mrk. "4. Heste"	309	85	Heste.	Dybstrøelse

*Dyreholdet på vestsiden af stald mrk. "1. Blandet" benyttes kun til dyreholdet alpakaer, høns, kaniner og geder/får.

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen	
Alle dyr; Dybstrøelse	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse
Søer, gølle og drægtige. Løsgående dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Heste. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	Får og geder. Dybstrøelse
Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	
Heste. Dybstrøelse	
Får og geder. Dybstrøelse	

Bemærkning

Dyreholdet består af en blanding af kvæg, svin, får, geder, lama/alpaka, kaniner og høns. Derfor er der søgt om flexgruppen: Alle dyr, dybstrøelse.

Opbevaringslagre:

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende Gyllebeholder				
Gyllebeholder nr. 1	Flydende	2.000	508	Ingen
Gyllebeholder nr. 2	Flydende	1.218	229	Ingen

Navn	Lagertype	Størrelse (m ²)	Gødningstype	Gødningsandel i m ²
Eksisterende møddingsplads				
Møddingsplads	Fast	151	Kvæg, heste får og geder	100

Andet

Der opføres en Round Pen til hestetræning med en diameter på 11 meter. Hegnet bliver 1 meter højt, se bilag 5.

Der er desuden følgende bygninger på Erhvervsskolen:

- Maskinhus på 24,5*18m = 441 m²
- Halmlade på 47*19m = 893 m²
- Ridebane på 20*60m = 1.200 m²

Bemærkninger

Ringkøbing-Skjern kommune har i landzonetilladelse dateret 1. november 2022 givet tilladelse til ridebanen.

Maskinhuset og halmladen er ikke nærmere behandlet i denne tilladelse, idet de er eksisterende bygninger.

Meddelelse af miljøtilladelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 4. juni 2024 en ansøgning om en delvis lovliggørelse af dyrehold på Erhvervsskolen Vestjylland beliggende på adressen Vestergade 42B, 6900 Skjern.

Der er ikke tidligere meddelt miljøtilladelse til husdyrbruget på Vestergade 42B, 6900 Skjern i henhold til husdyrbrugsloven §16b.

Kort resumé

Ansøgningen om miljøtilladelse omfatter følgende ændringer af stalde/dyrehold på Erhvervsskolen Vestjylland, Vestergade 42B, 6900 Skjern:

- I stald. mrk. "1. Blandet"
 - En lovliggørelse af ombygning af 83 m³ spaltegulv til dybstrøelse hos dyregruppen: Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.).
 - Produktionsarealerne udvides fra 167 m² til 576 m². Dette er sket ved, at dybstrøelsesarealet i stalden udvides med 15 m². Desuden ved, at der etableres udendørsarealer på begge sider af staldbygningen mrk. "1. Blandet."
 - Dyregruppen i stalden er ændret:
 - Fra:*
 - Ammekøer, slagtekalve (over 6 måneder).
 - Får og geder, dybstrøelse.
 - Til:*
 - Flexgruppe, alle kvæg
- I Stald. mrk. "3. Får/køer"
 - Dyregruppen i stalden er ændret
 - Fra:*
 - Får, geder, ammekøer og slagtekalve (over 6 mdr.).
 - Til:*
 - Flexgruppe, Alle kvæg.

Vurdering af status som IE-husdyrbrug

Opmærksomheden henledes på, at hvis grænserne for IE-husdyrbrug på henholdsvis 750 stipladser til søer, 2000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) 40000 stipladser til fjerkræ overskrides, vil det kræve en ny godkendelse af dyreholdet på Erhvervsskolen Vestjylland.

Biaktiviteter

Der afholdes traktortræk på Erhvervsskolen Vestjylland, Vestergade 42, 6900 Skjern.

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøtilladelse til Erhvervsskolen Vestjylland på ejendommen matr. nr. 49c, Borris Nørreland, Sdr. Borris beliggende på adressen Vestergade 42B, 6900 Skjern. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16b i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

Miljøtilladelsen omfatter hele dyreholdet og følgende produktionsarealer i eksisterende stalde inkl. de ekstra udendørsarealer ved stald mrk. "1. Blandet" på Erhvervsskolen Vestjylland, Vestergade 42B, 6900 Skjern:

Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m2)
Flexgruppe: Alle dyr; Dybstrøelse	576
Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	566
Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	483
Heste. Dybstrøelse	85
I alt	1.710

Der må etableres en Round Pen til hestetræning med en diameter på 11 meter med et hegn, der er 1 meter højt, se bilag 5.

Afgørelse om miljøtilladelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 245229, indsendt den 4. juni 2024, version 1.

Afgørelsen om miljøtilladelse af dyreholdet på Erhvervsskolen Vestjylland, Vestergade 42B, 6900 Skjern meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at Erhvervsskolen Vestjylland i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøtilladelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for miljøtilladelse

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i denne miljøtilladelse. Miljøtilladelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

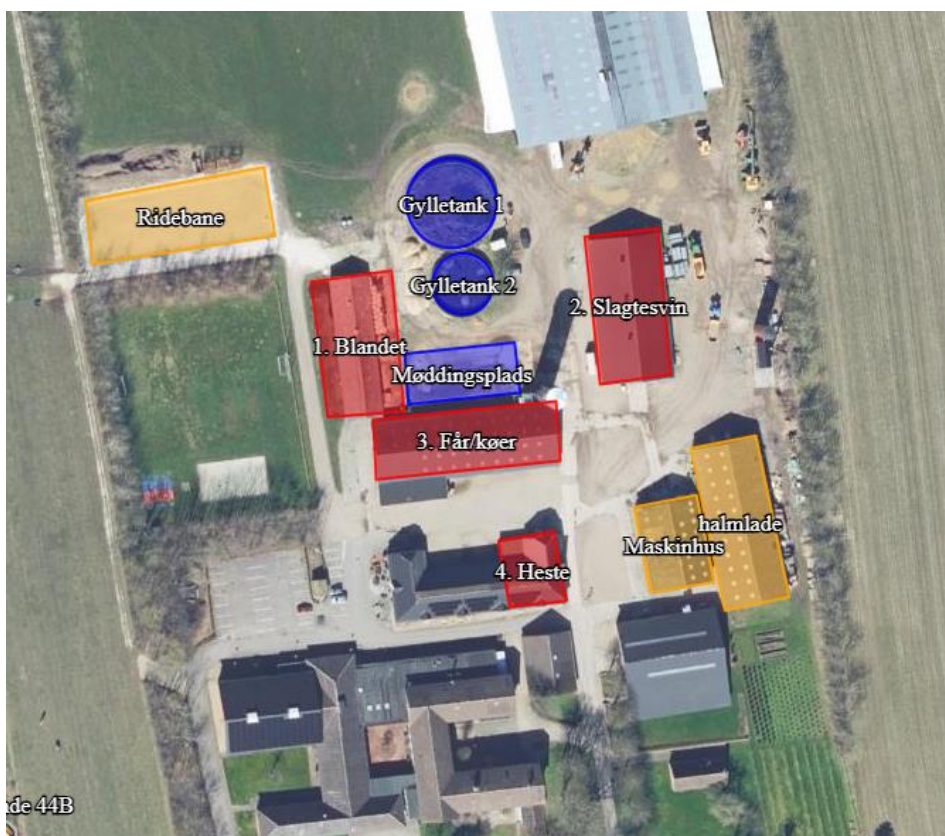
- 1) Dyreholdet og staldene på Erhvervsskolen Vestjylland, Vestergade 42B, 6900 Skjern skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøtilladelsen.
- 2) Tilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis tilladelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse og kontinuitet i Formalia.
- 4) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 5) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøtilladelse.

Nye og renoverede stalde

- 6) I stalden mrk. "1. Blandet" på i alt 876 m² må 83 m² af staldsystemet spaltegulvbokse ombrydes og ænders til dybstrøelse. Produktionsarealerne må udvides fra 167m² til 576 m². Dette må ske ved at dybstrøelsesarealet udvides med 15 m² i selve stalden, samt ved, at der etableres udendørsarealer på begge sider af stalden mrk. "1. Blandet."
- 7) De udendørsarealer på østsiden af stalden mrk. "1. Blandet" skal have fast bund udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene. Anlægget m.v. skal endvidere indrettes med afløb til opsamling af flydende husdyrgødning eller restvand, der føres gennem tætte, lukkede ledninger til en beholder.
Som alternativ til kravet om afløb kan etableres en pumpesump. Pumpesumpen skal udføres i bestandige materialer, der er uigennemtrængelige for fugt.
- 8) De udendørs arealer på vestsiden af stald mrk. "1 Blandet" må kun benyttes til dyreholdet alpakaer, høns, kaniner og geder/får.
- 9) Der må etableres en ny Round Pen bane til hestetræning med en diameter på 11 meter. Bunden af banen skal anlægges med naturmaterialer. Højden af hegnet omkring banen må være 1 meter. Banen skal anlægges i forbindelse med den nuværende ridebane og være mindst 30 meter fra naboskellet matr. nr. 47k, Borris Nørreland, Sdr. Borris, se bilag 5.

Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

- 10) De nye udendørs byggeri skal opføres således, at valg af byggemateriale og farver vil falde i harmoni med de eksisterende bygninger og det omgivende landskab. Farverne skal derfor være afdæmpede nuancer og materialer skal være ikke reflekterende.
- 11) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt markerede stalde på kort nedenfor.

- 12) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer der anvendes til produktion være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
Stald mrk. "1. Blandet"	876	86	Flexgruppe: Alle dyr	Dybstrøelse
		490	Flexgruppe: Alle dyr*	Dybstrøelse
Stald mrk. "2. Slagtesvin"	854	566	Slagtesvin.	Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv
Stald mrk. "3. Får/køer"	880	483	Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder;	Dybstrøelse
Stald mrk. "4. Heste"	309	85	Heste.	Dybstrøelse

*På vestsiden af stald mrk. "1 Blandet" må kun benyttes til dyreholdet alpakaer, høns, kaniner og geder/får.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

- 13) Der skal til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand træffes foranstaltninger som anført i tabellen nedenfor.

Vask af maskiner	Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.
Rengøring af arealer	Affald, foderrester, gødningsspild mv. skal fjernes fra befæstede arealer, som har afledning af overfladevand til nedsivning eller recipient.
Vedligeholdelse af anlæg	Afløb, beholdere, pumper og andet, som anvendes til afledning af spildevand, restvand og saftafløb, skal altid være i driftsklar stand. Ændret håndtering af spildevand, restvand og saftafløb skal anmeldes til kommunen.
Håndtering af gylle	Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og eventuelt spild skal straks opsamles. Påfyldning af gyllevogne skal ske med vognmonteret pumpe, der har returløb til tanken eller på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.
Kompost- og ensilageopbevaring	Ved etablering af kompost og ensilage i markstakke skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.
Oplag af olie og medicin	Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus. Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening. Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.
Affald	Affald skal opbevares og bortskaffes, efter kommunens til en hver tid gældende affaldsregulativ.

Beskyttelse i forhold til naboer

- 14) Der skal til beskyttelse imod væsentlige nabogener træffes foranstaltninger, som anført i tabellen nedenfor.

Fluer og skadedyr	Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.			
Lugt	Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder renholdelse og tørhed på den faste del af staldgulvet, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.			
Støj	Erhvervsskolen Vestjyllands bidrag til landbrugs bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige nedenstående værdier, målt ved nabobeboelser, eller deres opholdsarealer.			
	Dag	Tidsrum	db(A)	Midlingstid
	Mandag - fredag	07.00 – 18.00	55	8 timer
	Lørdag	07.00 – 14.00	55	7 timer
	Lørdag	14.00 – 18.00	45	4 timer
	Søn- og helligdag	07.00 – 18.00	45	8 time
	Alle dage	18.00 – 22.00	45	1 time
	Alle dage	22.00 – 07.00	40	½ time
Kontrol og målinger for støj	Erhvervsskolen Vestjylland skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt medmindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke er overholdte. Måle- og beregningspunkter fastsættes efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden. Hvis de fastsatte støjgrænser overskrides, skal der sammen med rapport om målinger/ beregninger fremsendes forslag til støjreduktion ned til de fastsatte grænseværdier og med tidsplan for gennemførelse. Ved målinger/beregninger for støj, udarbejdelse af afrapportering og gennemførelse af eventuelle tiltag for støjreduktion, skal udgifterne hertil alene afholdes af virksomheden.			
Lys	Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.			
Støv	Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner, eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.			
Døde dyr.	Døde dyr skal bortskaffes til godkendt destruktionsvirksomhed. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal opbevares og afhændes i			

	overensstemmelse med den til enhver tid gældende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.
--	--

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 15) Dokumentation i form af logbog, kvitteringer og opbevaringsaftaler opbevares i mindst 3 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.

Uheld og risici

- 16) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.
- 17) Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.
- 18) Ejendommens driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

- 19) I staldene på Erhvervsskolen Vestjylland skal der være fokus på energioptimering evt. ved et energitjek.

Ophør

- 20) Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Bl.a. skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes, efter gældende regler.

Note: Efter landzonebestemmelserne jf. planlovens §§ 37 og 38 kan overflødige driftsbygninger tages i brug til en række formål, uden egentlig kommunal godkendelse, altså alene efter anmeldelse.

Formalia

Lovgrundlag

Miljøtilladelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet og habitatdirektivet, samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Miljøtilladelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for miljøtilladelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2021-2033
- Husdyrbrugsloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 300 af 20. marts 2024
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning nr. 2243 af 29. november 2021 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning nr. 931 af 16. juli 2024 (gødningsanvendelsesbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 1392 af 4. oktober 2022
- (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 2091 af 12. november 2021
- Bekendtgørelse om affald, nr. 2512 af 10. december 2021 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Udkastet til miljøtilladelsen har været i 2 ugers høring fra den 4. november til 18. november 2024 hos ansøger, konsulent, naboer og matrikelnaboer.

Naboer: Ejere og beboere af boliger og bygninger indenfor konsekvensradius på 562 meter.

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende.

Høringen tager udgangspunkt i den matrikel, hvorpå anlægget ligger, idet Ringkøbing-Skjern kommune har vurderet at ændringer på anlægget generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer, som grænser op til ejendommens markarealer. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring.

Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er andre end naboer og matrikelnaboer, som grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende, der skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der indkommet bemærkninger fra naboejendommen Vestergade 44, 6900 Skjern til det ansøgte.

I bemærkningerne fremgår følgende bekymringer:

"Som nabo til Erhvervsskolen Vestjylland har vi gennem længere tid oplevet problemer med fluegener i området, som vi vurderer kan være relateret til dyreholdet. Flueproblemet har en negativ effekt på vores hverdag og udgør både en hygiejnisk og praktisk gene for vores hjem.

Med det nuværende udkast til miljøtilladelsen er vi bekymrede for, at udvidelsen eller ændringen af dyreholdet kan forværre flueproblemerne yderligere. Dybstrøelse, som nævnt i tilladelsen, har særligt vist sig at skabe gunstige betingelser for flueopformering, hvilket kan føre til en markant stigning i antallet af fluer i sommerperioden."

Erhvervsskolen Vestjylland har følgende kommentarer til bemærkninger fra naboerne:

"Erhvervsskolen vil i forbindelse med ændringerne af staldene nedsætte antallet af individer. Tidligere har der gået 50 stk. får og 30 stk. kvæg i stalden. Det nedsættes til 10-15 stk. får og 5-8 stk. kvæg.

Erhvervsskolen har indgået en aftale med vestjysk biogas om at aftage dybstrøelse og gylle fra skolen. Derfor vil skolen fremover ikke have møddingsplads for opformering af fluer, da dybstrøelse vil blive opbevaret og kørt væk fra matriklen i container.

Erhvervsskolen øger hyppigheden af udmugning/ rengøring af dyrenes liggeareal. Tidligere er der blevet muget ud til mødding på matriklen to til tre gange årligt. Fremover vil der stå en 20 fods container som fyldes ca. hver 14 dag som afhentes af vestjysk Biogas.

I staldene anvendes miljøflyer samt Insektmiddel Hokoex

I omklædningsrum i forbindelse med stalden opsættes Insektfanger med LED og høj effekt på 4000V."

Efterfølgende er det telefonisk oplyst til kommunen, at den 20 fods containeren der anvendes til dybstrøelse bliver overdækket med presenning.

Ringkøbing-Skjern kommunes bemærkninger:

Kommunen vurderer, at den ændrede praksis vedr. håndteringen af dybstrøelse (fra møddingsplads til en container) vil medføre, at muligheden for opformering fluer fra oplagring af dybstrøelse på skolen bliver væsentligt mindre, idet containeren med dybstrøelsen fjernes hver 14 dag. Derudover overdækkes containeren med presenning.

Afgørelse om miljøtilladelsen vil blive offentliggjort den 25. november 2024 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøtilladelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af miljøtilladelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 23. december 2024.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevareklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse og kontinuitet

En miljøtilladelse efter § 16b i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at miljøtilladelsen er meddelt. Miljøtilladelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet miljøtilladelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Afdelingsleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Poul Bennetzen
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøtilladelse er sendt til:

Ansøger:

- Erhvervsskolen Vestjylland, Vestergade 45, 6900 Skjern. E-mail el@evborris.dk

Konsulent:

- Vestjysk, Herningvej 3, 6950 Ringkøbing. v. Rikke Mogensen, e-mail: rim@vestjysk.dk

Ejere og beboer af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 562 meter:

- Se bilag 3.

Matrikulære naboer til matrikel nr. 49c Borris Nørreland, Sdr. Borris:

Kopi af miljøtilladelse er sendt til:

- Vestjysk, Herningvej 3, 6950 Ringkøbing, v. Rikke Mogensen, e-mail: rim@vestjysk.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, e-mail: stps@stps.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk,
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: Ringkoebing-skjern@friluftsraadet.dk og lokalraad@friluftsraadet.dk
- Foreningen Greenpeace Danmark: info.dk@greenpeace.org

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om miljøtilladelse efter § 16 b i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af Staldene på Erhvervsskolen Vestjylland kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af staldene på Erhvervsskolen Vestjylland, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse.

Erhvervsmæssigt nødvendig driftsændring for Erhvervsskolen Vestjylland.

Ansøgningen omfatter følgende:

I stald mrk. "1. blandet" udvides produktionsarealerne fra 167 m² til 576 m². I stalden ændres dyregrupperne fra får, geder, slagtesvin, ammekøer og slagtekalve (over 6 mdr.) til dyregruppen Flexgruppe, Alle kvæg.

I stald mrk. "3. Får/køer" ændres dyregruppen fra får, geder, ammekøer og slagtekalve (over 6 mdr.) til dyregruppen Flexgruppe, Alle kvæg.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at udvidelse af produktionsarealer i stald mrk. "1. Blandet" og en ændring af dyretyperne i de 2 stalde (mrk. "1. Blandet + mrk. "3. Får/køer") til flexgruppe, er en naturlig udvidelse, som er en erhvervsmæssig driftsændring, der er nødvendigt for Erhvervsskolen Vestjylland.

Beskrivelse af dyreholdet/staldene på Erhvervsskolen Vestjylland

Ansøgt drift

Stalde og produktioner Ansøgt drift					
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående
					Produktionsareal (m ²)

1. Blandet	876	Naturlig ventilation	3 m	(#702907) Flexgruppe: Alle dyr; Dybstrøelse	0	86
				(#698642) Flexgruppe: Alle dyr; Dybstrøelse	0	490
2. Slagtesvin	854	Mekanisk ventilation	6 m	(#698662) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	566
3. Får/køer	880	Naturlig ventilation	3 m	(#698663) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	483
4. Heste	309	Naturlig ventilation	3 m	(#698666) Heste. Dybstrøelse	0	85
Sum						1710

Regler

Områder, hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for at gødningsafsætte, medregnes ikke som produktionsareal.

Ansøger oplyser:

Produktionsarealet er opmålt af ansøger og rådgiver.

Dyreholdet på vestsiden af stald mrk. "1. Blandet" benyttes kun til dyreholdet alpakaer, høns, kaniner og geder/får.

Kommunens bemærkninger:

I forhold til nudriften udvides produktionsarealerne i stald mrk. "1. Blandet" fra 169 m² til 576 m². Dyregrupperne ændres i ansøgt drift til flexgruppe med undtagelse af stald mrk. "4. Heste", hvor dyregruppen fortsat er heste på dybstrøelse og stald mrk. "2. slagtesvin", hvor der fortsat er slagtesvin på delvis spaltegulv.

Nudrift

Stalde og produktioner Nudrift						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)

1. Blandet	876	Naturlig ventilation	3 m	(#703983) Får og geder. Dybstrøelse	0	59
				(#703982) Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	0	27
				(#702916) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Spaltegulvbokse	0	83
2. Slagtesvin	854	Mekanisk ventilation	6 m	(#702910) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	566
3. Får/køer	880	Naturlig ventilation	3 m	(#703979) Får og geder. Dybstrøelse	0	200
				(#702912) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	283
4. Heste	309	Naturlig ventilation	3 m	(#702914) Heste. Dybstrøelse	0	85
Sum						1303

Nudriften har udgangspunkt i Ringkøbing Amts VVM- Screening fra 2001. Skjern Kommune udarbejdede i 1990 en miljøgodkendelse til produktionen.

I VVM-screeningen fremgår, at der må opføres en ny løsdriftsstald til kvæg på 3.086 m². Desuden, at den samlede kapacitet efter omlægningen er 247 DE (dyreenheder). Den nye løsdriftsstald er ikke blevet etableret.

8-års drift

Stalde og produktioner 8 års drift 2009						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
1. Blandet	876	Naturlig ventilation	3 m	(#703986) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Spaltegulvbokse	0	83
				(#703985) Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	0	27
				(#703984) Får og geder. Dybstrøelse	0	59
2. Slagtesvin	854	Mekanisk ventilation	6 m	(#702911) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	566
3. Får/køer	880	Naturlig ventilation	3 m	(#703981) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	283
4. Heste	309	Naturlig ventilation	3 m	(#702915) Heste. Dybstrøelse	0	85
Sum						1303

Dyreholdet i staldenes 8-årsdrift er identisk med nudriften.

Produktioner med miljøteknologi

Der benyttes ingen miljøteknologier.

Gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gylletank 1	Flydende				508
Gylletank 2	Flydende				229
Møddingsplads	Fast				451
Nudrift					
Gylletank 1	Flydende				508
Gylletank 2	Flydende				229
Møddingsplads	Fast				451
8 års drift					
Gylletank 1	Flydende				508
Gylletank 2	Flydende				229
Møddingsplads	Fast				451

Der er 2 gyllebeholder i hhv. ansøgt, nudrift og 8-års drift på hhv. 1.218 m³ og 2.000 m³ på Erhvervsskolen Vestjylland. Overfladearealet på tankene er på hhv. 508 m² og 229 m².

Den nuværende møddingsplads (ansøgt drift, nudrift og 8-års drift) har tidligere fungeret som ensilageplads.

Erhvervsskolen Vestjylland har i høringsperioden til naboer oplyst, at møddingspladsen fremover ikke bliver benyttet, idet der er indgået aftale med Vestjysk biogas om at aftage dybstrøelse og gylle fra skolen. Der henvises til afsnittet høring og offentliggørelse (side 13+14).

Opbevaringsanlæg med miljøteknologi

Der benyttes ingen miljøteknologier.

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

Ansøger oplyser:

Gylle:

- Der produceres kun gylle fra slagtesvinestalden. Gyllen afhentes direkte fra stald af Vestjysk biogas.
- Vestjysk Biogas har lejet gylletankene på ejendommen.
- Der modtages ikke afgasset gylle retur til bedriften.

Dybstrøelse:

- Dybstrøelsen køres direkte i container og afhentes af Vestjysk biogas ved udmugning.

Andet:

- Hovedparten af dyrene (kvæg, får, geder, heste og lamaer) er udegående det meste af sommeren

Kommunens vurdering

Det vurderes, at der pt. ikke er meget udendørs opbevares gylle/dybstrøelse fra dyreholdet fra Erhvervsskolen Vestjylland, idet gyllen/dybstrøelsen hentes direkte af Vestjysk biogas.

Det bemærkes, at Erhvervsskolen Vestjylland har en møddingsplads på 451 m², der kan anvendes til midlertidigt oplag af dybstrøelse. Møddingspladsen har afløb til gyllebeholder.

Lokalisering

Forbudszoner

Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Afstand målet fra stald, mrk."1. Blandet" hvor ændringen sker
By – og sommerhuszoner	50 meter	>50 meter
Lokalplanområder	50 meter	Indenfor lokalplan 324
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	>50 meter
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	>10 meter

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Følgende fremgår i lokalplan 324:

Formålet med lokalplanen er at give mulighed for etablering af en hal til traktortræk ved Borris landbrugsskole (Erhvervsskolen Vestjylland).

Der har i forvejen været afholdt to større udendørs traktortrækarrangementer på arealet, og en hal med udlagt traktortrækbane, vil give mulighed for at afholde arrangementer selvom vejret er dårligt.

Den eksisterende anvendelse for området, som landbrugsejendom, skal fortsætte uforandret.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at ændringen af udvidelse af stald mrk. "1. Blandet" fra 169 m² til 576 m² kan være indeholdt i den nuværende lokalplan 324, idet der fremgår, at anvendelsen som landbrugsejendom kan fortsætte uforandret.

Øvrige afstandskrav:

Der er intet nybyggeri eller ændringer/udvidelser i de eksisterende bygninger indenfor forbudszonerne.

Afstandskrav

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen.

Type	Afstandskrav (m)	Mindste afstand til stald mrk. "1. Blandet" (m)
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	>25
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	>50
Vandløb, dræn og søer ^{*1}	15	>15

Offentlig vej, privat fællesvej	15	>15
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>25
Beboelse på samme ejendom *2	15	>15
Naboskel	30	>30

*1 Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

*2 Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

De lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		x	Skove		x
Strand		x	Fortidsminder		x
Søer		x	Kirker		x
Vandløb		x			

Samlet vurdering af lokalisering

Idet staldene på Erhvervsskolen Vestjylland ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er overholdt og anlæggets placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at staldene ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Stalden på Erhvervsskolen Vestjylland ligger uden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som geologiske interesseområder, bevaringsværdige landskaber, større uforstyrrede landskaber men inden for værdifulde kulturmiljøer.

Værdifulde kulturmiljøer

De eksisterende staldafsnit på Erhvervsskolen Vestjylland ligger inden for et værdifulde kulturmiljø.

Udpegningen af værdifulde kulturmiljøer i kommuneplanen udelukker ikke, at landskabet videreudvikles, men udpegningerne sikrer, at udviklingen sker med viden om og under hensyntagen til de kulturhistoriske værdier.

Det er udelukkende stald mrk. "1. Blandet" der udvides. Da bygningen ligger i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse, vurderes selve projektet ikke at være i strid med hensynet til de kulturhistoriske interesser.

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at Erhvervsskolen Vestjyllands anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emne.

Landskabsvurdering

Staldene på Erhvervsskolen Vestjylland ligger indenfor landskabsområdet Skovbjerg Bakkeø Landbrugslandskab.

Skovbjerg Bakkeø Landbrugslandskab er kendetegnet af et landbrugslandskab på et bakket terræn. Landskabsområdet er en del af en større bakkeø og der findes små terrænlavninger med vandløb og lavbundsområder på tværs af det højtliggende terræn.

Bebyggelsen ligger som spredte gårde, og stort landbrugsbyggeri er en væsentlig del af bebyggelsesstrukturen. Landskabsområdet rummer få bevoksninger, og hegn er hovedsageligt enkeltrækkede og fragmenterede.

Landskabets åbne karakter og fragmenterede hegn betyder, at gårdene og stort byggeri i varierende grad vil indgå i udsigter på tværs af landskabet.

Generelt er bebyggelsesstrukturen nær terrænlavninger af lille skala, mens hovedparten af områdets bebyggelsesstruktur er kendetegnet af en middel til stor skala.

Landskabskarakteren vurderes generelt ikke sårbar over for ændringer og udviklingstiltag, når det sker med hensyn til landskabets bærende karaktertræk i form af et bakket terræn med vidtrækkende udsigter samt dyrkede marker.

Retningslinjer for landbrugsbyggeri:

Landskabet har kapacitet til indpasning af landbrugsbyggeri i alle skala.

Det er væsentligt, at nyt byggeri tilpasses det eksisterende byggeri, så den samlede bygningsmasse fremstår ensartet og harmonisk i landskabsbilledet.

Landbrugsbyggeri og stort markant byggeri ligger generelt med en åben afgrænsning og uden grøn beplantning. Landbrugsbyggeri indgår derved i udsigterne i både dette landskabsområde og udsigterne i de omgivende landskabsområder. Nyt byggeri bør efterligne karaktertrækket ved ikke være omkranset af bevoksning, men kan afskærmes af fragmenteret beplantning, som er karakteristisk for landskabsområdet.

I terrænlavningerne bør der kun etableres byggeri i lille skala.

Bygningsbeskrivelse

Produktionsarealet i stald mrk. "1. Blandet" udvides inde i selv stalden, samt ved, at der etableres udendørsarealer. Der etableres desuden en ny Round Pen bane til hestetræning med en diameter på 11 meter. Højden af hegnet er 1 meter. Banen ligger i forlængelse af den nuværende ridebane.

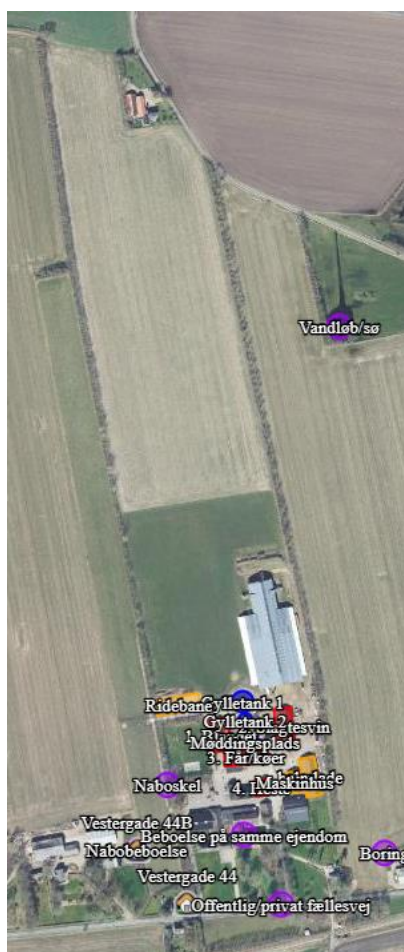
Alle stalde på Erhvervsskolen Vestjylland ligger i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse. Staldene på Erhvervsskolen vil derfor fremstå som en samlet enhed efter udvidelsen.

For at fremme byggeriets indpasning i landskabet stilles vilkår til et afdæmpet valg af farvenuance samt brug af ikke reflekterende materialer.

Beplantning:

Der er ikke direkte indsyn til staldene på Erhvervsskolen Vestjylland, idet

- at der er læhegn/beplantning øst og vest for Erhvervsskolen,
- at de eksisterende bygninger mod syd skærmer for indsyn til staldene,
- at den nærmeste ejendom i nordlig retning (Flodgårdsvej 29, Skjern) ligger ca. 530 meter til staldene på erhvervsskolen. Denne ejendom er omkranset af læbælter.

Beplantning udgør et betydningsfuldt element ved at relatere et bygningsanlæg til landskabet og visuelt binde det til jordoverfladen og skabe et harmonisk anlæg.

Især beplantningen op til og omkring bygningerne har betydning for helhedsbilledet i forhold til omgivelser og landskabet. Sammen med stillingtagen til materialer og farver er beplantning vigtigt for staldanlægs miljø ude og inde samt for den visuelle opfattelse af byggeriet i sig selv og i tilknytning til dets omgivelser.

Af hensyn til landskabets nuværende udseende og beplantningsstrukturer omkring anlægget på Erhvervsskolen Vestjylland bør beplantning omkring anlægget bibeholdes.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Staldene på Erhvervsskolen Vestjylland vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr.

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme natur-områder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk. 1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
4. Overdrev	Kategori 1	Ansøger	1	Mk	0,0	0,0	0,1	▼
3. Overddrev	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
2. Habitatnatur 2	Kategori 1	Ansøger	2	S	0,0	0,0	0,0	▼
1. Habitatnatur S	Kategori 1	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,0	▼

De nærmeste Kategori 1-Naturområder ligger ca. 1,6-2,4 km mod øst fra de nærmeste stalde på Erhvervsskolen Vestjylland.

Der ligger 2 overdrev henholdsvis ca. 2,0 km sydøst og ca. 2,4 km øst for staldene på Erhvervsskolen Vestjylland. Naturområderne er kortlagt som naturtype (6210). Områderne er en del af habitatområde 61 Skjern Å. Tålegrænsen for de 2 overdrev vurderes til at være mellem 10- 20 kg N/ha/år

Der ligger naturtypen "hængesæk" ca. 1,9 km syd for staldene på Erhvervsskolen Vestjylland. Naturtypen er kortlagt som naturtypen (7140). Tålegrænsen vurderes at være mellem 5-15 kg N/ha/år

Der ligger naturtypen "søbred med småurter" ca. 1,6 km for staldene på Erhvervsskolen Vestjylland. Naturtypen er kortlagt som naturtype (3130). Tålegrænsen vurderes at være mellem 2-10 kg N/ha/år.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) i gennemsnit for årene 2020-2022, beregnet til 12,5 kg N/ha/år i området omkring naturarealerne.

En beregning af ammoniakdepositionen til naturområderne viser, at totaldepositionen til naturområderne fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,0 kg N pr ha. pr. år.

Da den totale ammoniakbelastning fra det samlede ansøgte anlæg på kategori 1 naturområdet ligger under 0,2 kg N pr. ha. år, er det ikke påkrævet, at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug. Beskyttelsesniveauet for det konkrete naturområde er overholdt ifølge beregningerne fra ansøgningen.

Den ansøgte drift af anlægget, vurderes ikke at ville påvirke det pågældende habitatområde og dets udpegningsgrundlag på en måde, der hindrer målopfyldelse for habitatområdet, og det kan ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra staldene på Erhvervsskolen Vestjylland vil medføre en påviselig biologisk ændring af området, selv om beskyttelsesniveauet er overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

I kraft af den store afstand til området (ca. 3,9 km), er det vurderet, at udvidelsen af dyreholdet og staldene på Erhvervsskolen Vestjylland, ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af det

nærmeste Kategori 2-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 2 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket fra udvidelsen staldene på Erhvervsskolen Vestjylland. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 2 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret flere søer. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg	Retning	Merbelastning Kg N/ha (ansøgt i forhold til :)	
			Nudrift	8-årsdrift
§3-eng	Ca. 1,5 km	Syd	0,0	0,0
Mose	Ca. 1,6 km	Sydøst	0,0	0,0
Hede	Ca. 1,6 km	Sydvest	0,0	0,0

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Øvrig natur omkring anlægget:

Der ligger en §3 eng ca. 1,5 km syd for staldanlægget. Desuden ligger der en §3 sø ca. 450 meter nord for. Staldanlægget. Engen og søen som ikke er Kategori 3-Natur, men § 3-beskyttet natur.

Ferske enge:

Ferske enge er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3 om forbud mod tilstandsændringer. Ferske enge omfatter naturenge og kulturenge. Det betyder, at en aktivitet, som vil medføre en tilstandsændring af en §3-beskyttet eng, som udgangspunkt ikke kan tillades uden dispensation. Enge kan være mere eller mindre påvirket af gødning fra græssende dyr og eventuelt tilførsel af gødningsprodukter, samt påvirkning fra nærliggende marker i omdrift.

Det medfører, at mange enge er næringsberigede og kun få enge er moderat næringsfattige. Tålegrænsen for enge varierer på baggrund af disse forhold, men generelt kan der anvendes en vejledende tålegrænse på 20 kg N/ha/år.

Der er beregnet en merbelastning med ammoniak på 0,0 kg N/ha/år til engen. Idet merbelastningen ligger under 1,0 kg N/ha/år, vurderer kommunen, at merbelastningen er så minimal, at den ikke vil medføre biologiske ændringer af naturtypens tilstand.

Søer og vandhuller:

Søer og vandhuller over 100 m² er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 om forbud mod tilstandsændringer. Søer og vandhuller påvirkes af tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende markområder i omdrift. Udgravning og oprensning af søer og vandhuller er som udgangspunkt ikke tilladt uden en dispensation. Det samme gælder aktiviteter, som vil ændre vandhullets vandstand.

De fleste vandhuller beliggende i agerlandet er næringspåvirkede i større eller mindre grad gennem diffus tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende marker i omdrift. Det betyder, at de fleste vandhuller er eutrofe, bortset fra enkelte vandhuller, som ligger sammen med heder eller i skovområder, hvor de ikke påvirkes med næringsstoffer.

Idet vandhullet/søen ligger omgivet af marker i omdrift, er det kommunens vurdering, at vandhullet/søen er næringspåvirket. Ammoniak påvirkning fra luften vil være af uvæsentlig betydning for vandhullet/ søen, idet bidraget fra markerne er væsentligt større end det der afsættes fra luften.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at udvidelsen af dyreholdet i staldene på Erhvervsskolen Vestjylland ikke vil medføre påvirkning af naturområderne.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arterne lever ofte i områder, som i forvejen er beskyttet - f.eks. områder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3. Men i mange tilfælde kan arternes levesteder dog også ligge i eller umiddelbart op til dyrkede marker.

På arealer, der er yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, er det lodsejerens eller brugerens ansvar at disse ikke beskadiges eller ødelægges. Det gælder også for aktiviteter, der normalt ikke kræver tilladelse, f.eks. almindelig landbrugsdrift.

Yngleområder indeholder områder, som er nødvendige for:

- Parring og kurtisering
- Redebygning, hulebygning, fødsel eller æglægning
- Opvækst af unger

Eksempler på yngleområder er padders ynglevandhuller og odderens hule.

Yngleområder dækker også nærliggende arealer, som afkommet er afhængigt af.

Rasteområder er områder, hvor dyrene hviler og som er vigtige for at sikre overlevelsen af enkelte dyr eller bestande, hvor dyrene:

- Opholder sig for at hvile, sove eller overvintre (dvale)
- Opholder sig i skjul i større flokke
- Opholder sig for at opfylde vigtige livsfunktioner, som for eksempel solbadning

(for vekselvarmende dyr).

Rasteområder kan være træer, som flagermus benytter til vinterhi eller de solvendte skrænter og diger, som markfirbenet bruger til solbadning.

Følgende arter er registreret i Ringkøbing-Skjern Kommune og de kan derfor forekomme på egnede lokaliteter:

Markfirben – Lever ofte i beskyttede sten- eller jorddiger og holder til på solrige skrån timer. Ofte på steder med bar, løs og sandet jord, eksempelvis heder, klitter, overdrev og råstofgrave. Markfirbenet benytter linjeformede terrænelementer som vejrabatter, skovbryn, levende hegn og stengærder som spredningskorridor.

Spidssnudet frø – Yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Arten er afhængig af, at der nær yngleområdet findes gode levesteder på land, eksempelvis enge og moser. Et yngle- eller rasteområde for padder skal betragtes som et netværk af vandhuller med tilknyttede arealer. Arternes overlevelse og udbredelse sikres ved, at der kan vandres fra et vandhul til et andet.

Grøn kølle guldsmed – Forekommer udelukkende i et mindre antal jyske vandløbssystemer, herunder Skjern Å. Den holder til på solåbne strækninger med hurtigstrømmende, rent og iltrigt vand.

Grøn mosaik guldsmed – Yngler kun i søer, damme og kanaler med forekomst af krebseklo. Yngleområderne ligger ofte i skov og er solbeskinnede. Arten benytter også småsøer i det åbne land. Yngle vandene må hverken være for næringsfattige eller for næringsrige. Rasteområderne er skovlysninger og skovbryn.

Stor kærguldsmed – Arten yngler i mindre, næringsfattige, brunvandede søer ofte omgivet af hængesæk / højmoser. Den foretrækker beskyttet beliggende lokaliteter med både sol og læ. Dog ses den også i fritliggende vandhuller, men ikke hvor der er skygge. Rasteområderne er steder med både sol og læ, som oftest skovbryn eller lysåbne skovveje.

Flagermus, herunder oftest sydflagermus og vandflagermus, men det kan også være andre arter – Yngle- og rasteområder for flagermus er gamle hule træer, bygninger med hulrum og god tilflyvningsadgang udefra. Når arterne spreder sig eller søger føde benytter de ledelinjer i landskabet. Det kan være levende hegn, skovbryn eller vandløb.

Odder – Foretrækker at leve i beskyttede og uforstyrrede vandløb, men kan findes i alle større vandløbssystemer i Jylland. Den forekommer dog også tæt på menneskelig bebyggelse, hvor den er nataktiv. Det der er karakteristisk for yngle- og rasteområdet er, at der som regel er tæt beplantning

langs bredderne i form af rørskov, overhængende gamle træer eller kratbevoksninger samt en god fiskebestand i vandet.

Ulv - Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til større skov- og hedeområder med en stor bestand af krondyr. Foretrækker tyndt befolkede områder, men er med sin levevis næppe truet af driften af staldene på Erhvervsskolen Vestjylland.

Bæver – Er et nataktivt dyr, som altid lever i tilknytning til ferskvand. Bæverens bo er som regel en hytte på vandløbsbredden, men kan også være gravet ind i bredden. Arten blev genindført i Danmark i 1999 og er under udbredelse. Formålet er at skabe natur, der giver bedre levevilkår for mange truede plante- og dyrearter.

Aktuelle observationer og registreringer:

På godkendelsestidspunktet for denne miljøtilladelse foreligger ingen aktuelle registreringer af bilag IV-arter for den pågældende lokalitet.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er almindelig omdriftsareal, og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af staldene på Erhvervsskolen Vestjylland, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra produktionsanlæg på Erhvervsskolen Vestjylland.

Den reelle ammoniakudledning fra staldene på Erhvervsskolen Vestjylland vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at staldene på Erhvervsskolen Vestjylland – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøtilladelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra staldene på Erhvervsskolen Vestjylland vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som staldene på Erhvervsskolen Vestjylland og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er staldene på Erhvervsskolen Vestjylland omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på staldene på Erhvervsskolen Vestjylland føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i tilladelser efter [§ 16 b](#) i husdyrbrugsloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg:

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., være indrettet således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet.

Det er kommunens vurdering, at når staldene er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Staldene er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand.

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg:

Ansøger oplyser:

Gylle:

- Der produceres kun gylle fra slagtesvinestalden. Gyllen afhentes direkte fra stald af Vestjysk biogas.
- Vestjysk Biogas har lejet gylletankene på ejendommen.
- Der modtages ikke afgasset gylle retur til bedriften.

Dybstrøelse:

- Dybstrøelsen køres direkte i container og afhentes af Vestjysk biogas ved udmugning.

Andet:

- Hovedparten af dyrene (kvæg, får, geder, heste og lamaer) er udegående det meste af sommeren

Påvirkning fra foderopbevaringsanlæg:

Ansøger oplyser:

Færdigfoder opbevares i stald 3 samt i stald 2 til slagtesvinene. Derudover fodres der med wrap som opbevares på befæstet plads bag stald 3.

Det vurderes, at der er tilstrækkelig fokus på foder og fodringen på ejendommen.

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder. Definition af type, krav dertil og beskrivelse af den aktuelle håndtering på Vestergade 42B er samlet i nedenstående tabel.

Sanitært spildevand Definition og krav: Afløb fra toilet og køkken i driftsbygninger, skal afledes til et godkendt spildevandssystem. Der skal ansøges om særskilt godkendelse. Håndtering på Erhvervsskolen Vestjylland: Der er sanitærspildevand som ledes i godkendt trixtank.
Regnvand Definition og krav: Tagvand og vand fra befæstede arealer, som ledes direkte til dræn/faskine i stedet for spildevandssystem. I forhold til de befæstede arealer forudsætter dette, at der ikke er væsentlig risiko for spild af olie eller andre forurenende stoffer på de befæstede arealer. På landbrugsejendomme kan vandet fra tagflader og befæstede overflader afledes til nedsivning eller til vandløb. Alle ændringer af eksisterende afløb skal som udgangspunkt godkendes. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. Håndtering på Erhvervsskolen Vestjylland: Der ændres ikke i de eksisterende afløbsforhold på ejendommen. Tagvand fra produktionsbygningerne opsamles ledes til vandløb mod syd.
Møddings- og ensilagesaft Definition og krav: På møddingspladser skal regnvand, som falder på pladserne og væske der løber fra saftgivende fast gødning opsamles i en godkendt beholder og udbringes efter samme regler som gylle og fast gødning. Håndtering på Erhvervsskolen Vestjylland: Overfladevand fra containerplads til dybstrøelse opsamles og ledes i fortank (gyllebeholder). Overfladevand fra løbegårdene opsamles og ledes til fortank/gylletank.
Spildevand fra vaskeplads Definition og krav: Spildevand fra vask af landbrugsmaskiner skal opsamles i gyllebeholder eller anden godkendt beholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske i marken. Håndtering på Erhvervsskolen Vestjylland: På Erhvervsskolen foretages vask af maskiner på vaskeplads med opsamling med olieudskiller.

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Ringkøbing-Skjern Kommune kan oplyse, at generelt skal opbevaring ske, så der ikke er risiko for at forurene jord, vandmiljø og grundvand. Det betyder i praksis, at der ikke må være afløb fra opbevaringsrum, med mindre det fører til en opsamlingsbeholder. Det betyder også, at gulvet skal være med tæt bund. Spild skal suges op med f.eks. kattegrus eller savsmuld og afleveres til en genbrugsstation.

Påvirkning af grundvand

Anlægget ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser.

Håndtering og opbevaring af affald

Ansøger oplyser:

Erhvervsskolen Vestjylland er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Herning Kommune.

Affald sorteres i de lovpligtige 10 affaldstyper.

De ti typer af affald er:

Der er ingen bagatelgrænse for sorteringen.

Affaldet fra bedriften sorteres i de 10 fraktioner og fyldes i affaldscontainere. Affaldscontainerne tømmes via den kommunale ordning.

Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicenum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Klinisk risikoaffald som kanyler, flasker og knive opsamles i gule spande fra Marius Petersen, som også afhenter dem ved behov. Der forefindes ikke medicinrester på ejendommen.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Det vurderes, at håndteringen af affald og restprodukter sker på forsvarlig vis, og at projektet ikke har påvirkninger på omgivelserne.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Ansøger oplyser:

Risici

Redegørelse for mulige uheld

Der forekommer sjældent driftsforstyrrelser, som vil kunne medføre forøget forurening. De alvorligste uheld på landbrugsejendomme forekommer i forbindelse med udslip af gylle, olier, kemikalier (syre, pesticider og rengøringsmidler) ved strømsvigt eller ved brand.

Minimering af forurening:

Gyllepumpning/udslip

Gylletankene er lejet ud til Vestjysk Biogas.

Ved håndtering af gylle er der altid en potentiel risiko for forurening. For at undgå uheld sker gyllepumpning under opsyn. Der er ingen fastmonteret pumpe på gylletank.

Brand

På ejendommen er der pulverslukkere til mindre brande. Ved større brand tilkaldes brandvæsnet.

Strømsvigt

Ved strømsvigt tilsendes alarmer til forstander. Ejendommen har mulighed for at koble nødgenerator til.

Olieudslip

Olietanken står på fast bund uden afløb. Der er altid opsugende materiale i nærheden som kan benyttes hvis uheldet er ude.

Kemikalier/pesticider

Der opbevares ikke kemikalier eller pesticider på ejendommen.

Minimering af gene:

Det vurderes ikke at der kan ske alvorlige uheld på ejendommen. Erhvervsskolen har en beredskabsplan som vil blive fulgt i forbindelse med uheld.

Kommunens vurdering:

Der er udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand

Beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand imod påvirkninger fra driften af staldene på Erhvervsskolen Vestjylland er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der er generelle regler der skal overholdes, i forbindelse med etablering og drift af staldene på Erhvervsskolen Vestjylland.

Overholdelsen af de generelle regler bliver kontrolleret gennem kommunens miljøtilsyn med staldene på Erhvervsskolen Vestjylland, og der bliver ved hvert tilsyn foretaget en risikovurdering der anvendes til fastsættelse af tilsynsfrekvensen.

Der er til yderligere sikring imod forurening af jord, grundvand og overfladevand stillet vilkår til:

- Renholdelsen af de arealer der afleder vand til nedsivning eller recipient
- Vedligeholdelsen af afløb, pumper og andet som anvendes til spildevand, restvand og saftafløb
- Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb
- Vask af landbrugsmaskiner
- Håndtering og opbevaring af affald.
- Opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra ansøger, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med staldene på Erhvervsskolen Vestjylland er tilstrækkelig til at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod væsentlige påvirkninger, som følge af driften af staldene på Erhvervsskolen Vestjylland.

Påvirkning af naboer

Staldene på Erhvervsskolen Vestjylland kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.
- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:
 - Boligformål
 - Blandet bolig og erhvervsformål
 - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Vestergade 28 	0	NY	145,7	145,7	493,9	Ja
Vestergade 44 	0	FMK	132,2	132,2	221,2	Ja
Vestergade 44B 	0	FMK	132,2	132,2	198,2	Ja
Møllegårdsvej 1 	0	NY	354,7	354,7	665,2	Ja
V. Birk, Skjern Jorder 	0	NY	487,2	487,2	6349,6	Ja

Konsekvenszone: 562 m

Den korrigerede geneafstand angiver den maksimale afstand, hvor geneniveauet kan overholdes. Denne skal være mindre end den vægtede gennemsnitsafstand til bebyggelsen, hvilket er overholdt for alle områder.

Ansøger oplyser:

at dyrene flyttes rundt som en del af undervisningen. Hovedparten af dyrene (kvæg, får, geder, heste og lamaer) er udegående det meste af sommeren, men dette er der ikke regnet med i beregningerne.

Kommunens vurdering:

Kommunen vurderer, at ansøger har beregnet den maksimale lugtpåvirkning til naboer, idet der er regnet med, at hele dyreholdet er på stald.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveauer for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Beregninger af lugtemissioner fra produktioner

Ansøgt drift:

Staldafsnit								
1. Blandet	Antal måneder Produktionsld udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)	
	702907	0	1204,0	3698,0*	0	1204,0	3698,0*	86
	698642	0	6860,0	21070,0*	0	6860,0	21070,0*	490
2. Slagtesvin	Antal måneder Produktionsld udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)	
	698662	0	7924,0	16414,0	0	7924,0	16414,0	566
3. Får/køer	Antal måneder Produktionsld udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)	
	698663	0	1497,3	6279,0*	0	1497,3	6279,0*	483
4. Heste	Antal måneder Produktionsld udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)	
	698666	0	0,0	586,5	0	0,0	586,5	85
Sum		17485,3	48047,5*		17485,3	48047,5*		

*Lugten kommer fra flexgrupper, hvor den højeste lugt fra hver flexgruppe er valgt.

Nudrift

Staldafsnit								
1. Blandet	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	703983	0	0,0	407,1	0	0,0	407,1	59
	703982	0	378,0	1161,0	0	378,0	1161,0	27
	702916	0	257,3	1079,0	0	257,3	1079,0	83
2. Slagtesvin	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	702910	0	7924,0	16414,0	0	7924,0	16414,0	566
3. Får/køer	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	703979	0	0,0	1380,0	0	0,0	1380,0	200
	702912	0	877,3	3679,0	0	877,3	3679,0	283
4. Heste	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	702914	0	0,0	586,5	0	0,0	586,5	85
Sum			9436,6	24706,6		9436,6	24706,6	

Gyllebeholdere nærmere end 300 meter fra beboelse.

Det er et lovkrav, at gyllebeholdere der indeholder husdyrgødning af svin eller kødædende pelsdyr og ligger mindre end 300 m fra nabobebyggelse på etableringstidspunktet, skal være forsynet med fast overdækning. Medmindre de er lovligt etableret før den 1. januar 2007 eller godkendt før 1. januar 2007.

Der ligger beboelse indenfor 300 meter fra Erhvervsskolen Vestjylland gyllebeholdere. Beholderne er opført inden 1. januar 2007, og er derfor ikke omfattet af kravet om fast overdækning.

Støj og rystelser

Ansøger oplyser:

De væsentligste støjklender er ventilationen i slagtesvinestalden, kørsel med små maskiner mellem bygningerne og afhentning af gylle/dybstrøelse og varelevering. Der foregår ikke malkning, foderblanding mm. på ejendommen.

Det er ansøgers vurdering, at støj fra ejendommen er så minimal at det ikke vil være til gene for naboer.

Kommunens vurdering:

Støjklender udgøres primært af intern og ekstern kørsel til- og fra Erhvervsskolen Vestjylland.

Ansøger har oplyst, at støj fra Erhvervsskolen Vestjylland ikke er et problem for de omkringboende. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra Erhvervsskolen Vestjylland i fremtiden ikke

forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøtilladelse.

Der er i miljøtilladelsen fastsat vilkår om maksimale grænser for støj og rystelser, samt at såfremt der skulle opstå gener fra støj eller rystelser for de omkringboende, og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages målinger.

Herudover henvises der til, at det er god landmandpraksis, at transport til og fra staldene på Erhvervsskolen Vestjylland foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Lys

Ansøger oplyser:

Der er kun lys ved indkørslerne til skolen samt i gården mellem bygningerne efter mørkets frembrud. Der er således ingen projektorer på ejendommen, ej heller ved ridebanen.

Det er ansøgers vurdering, at lyset fra ejendommen ikke vil være til gene for naboer.

Kommunens vurdering:

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

Tilstedeværelse af skadedyr på bedriften forbygges ved orden og god hygiejne samt ved at bekæmpe eventuelle problemer så snart de opstår.

Fluer: I varme perioder vil fluer kunne forekomme. Klækning af fluelarver er temperaturafhængig og sker især i dybstrøelse samt i efterladte foderrester. Bekæmpelse af fluer sker ved god renholdelse og kemi.

Rotter: Tilstedeværelse af rotter bekæmpes ved at der er kontrakt med bekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil være til gene for de omkringboende.

Kommunens vurdering:

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

Støv

Ansøger oplyser:

Støvgener kan opstå i forbindelse med udskiftning af halm i dybstrøelsesområderne og kørsel. Støvgener vurderes, primært at være lokalt på ejendommen, og ikke en væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanter. Der udvides ikke og derfor forventes støvgenerne ikke at stige.

I tørre perioder kan der opstå støvgener ved kørsel på grusveje ved bygningerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omkringboende eller trafikanter.

Det vurderes, at produktionen ikke vil give ophav til yderligere støvgener uden for de nære områder omkring staldene.

Kommunens vurdering:

Det forventes ikke, at driften af staldene på Erhvervsskolen Vestjylland vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra Erhvervsskolen. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra Erhvervsskolen foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

Transport

Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en miljøtilladelse vurdere, om til-og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Generelt kan der i en miljøtilladelse stilles vilkår til om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til-eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugsloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. (NMK-132-00789 og NMK-132-00839).

Ansøger oplyser:

Ændringen af miljøtilladelsen betyder ikke, at til- og frakørslen ændres.

Samlet set vil antallet af transporter til og fra ejendommen ligge på samme niveau som det gør i dag.

Type	Ansøgt drift	Transportmiddel	Tidsrum **
Pestivider/handelsgødning	0	Traktor/lastbil	8-15
Brændstof	5	lastbil	8-17
Afhentning DAKA	10	lastbil	7-15
Foder	10	lastbil	7-15
Ind-og udlevering af dyr slagtesvin	20	lastbil	12-24
Flytning af øvrige dyr*		Bil/traktor	8-15
Gylletransport biogas	20	lastbil	8-15
Halm	35	Lastbil/traktor	Hele døgnet
Diverse	100	lastbil	7-16
I alt	200		

*flytning af kreatur/får mm bruges som en del af undervisningen. Dyrene flyttes i egne vogne og med få dyr pr. gang. Antallet af kørsler er ikke opgjort.

**Det tilstræbes at ligge transporterne indenfor normal arbejdstid.

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimerne.

Ved så- og høsttid vil aktivitetsniveauet mht. og forekomsten af støv og støj være højere end i den øvrige del af året.

Det vurderes, at transporterne ikke er af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv, rystelser eller lugt.

Kommunens vurdering:

Ansøgt projekt vil betyde stort set en uændret transport til og fra Erhvervsskolen Vestjylland.

Døde dyr

Ansøger oplyser, at alle døde dyr bliver opbevaret under kadaverkappe, på befæstet areal, hævet fra jorden og placeret så direkte sollys undgås. DAKA kommer og henter døde dyrene førstkommande hverdag efter ansøger har bedt om afhentning.

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med staldene på Erhvervsskolen Vestjylland er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af staldene på Erhvervsskolens drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening af staldene på Erhvervsskolen Vestjylland skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16b miljøtilladelser skal ske relation til ammoniakpåvirkningen i forhold til følgende områder:

Staldindretning

Management

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 er der efter denne model fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende. Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
1. Blandet	Alle dyr; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	2,30	2,30
1. Blandet	Alle dyr; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit	2,30	2,30
2. Slagtesvin	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	1,90
3. Får/køer	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
4. Heste	Heste. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,57	0,57

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT af staldene på Erhvervsskolen Vestjylland.

Produktion	Areal (m ²)	BAT krav (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
(#698642) Flexgruppe: Alle dyr; Dybstrøelse	490	2,30	1	1127		
(#702907) Flexgruppe: Alle dyr; Dybstrøelse	86	2,30	1	198		
(#698662) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	566	1,90	1	1075		
(#698663) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	483	0,84	1	406		
(#698666) Heste. Dybstrøelse	85	0,57	1	48		

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 2.854 kg NH₃-N/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 331 kg NH₃-N/år.

Det samlede BAT-krav for bedriften er derfor 3.185 kg NH₃-N/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 3.185 kg NH₃-N/år. Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således overholdt.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2854	331	3185
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2854	331	3185
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Staldindretning

Stald mrk. "1. Blandet"

Her er spaltearealet allerede lavet om til dybstrøelsesområde. Dybstrøelsesarealet udvides desuden med ca. 15 m² inde i bygningen. Derudover laves der udendøresarealer på begge sider af bygningen med dybstrøelse/træflis. Dyreholdet er blandet af kvæg, svin, får, geder, lama/alpaka, kaniner og høns og derfor er der søgt om flexgruppen: alle dyr.

Dyreholdet på vestsiden af stald mrk. "1. Blandet" benyttes kun til dyreholdet alpakaer, høns, kaniner og geder/får.

Stald mrk. "2. slagtesvin"

Slagtesvin med staldsystemet delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv.

Stald mrk. "3. Får/køer"

Dyregruppen flexgruppe, alle kvæg med staldsystemet dybstrøelse.

Stald mrk. "4. Heste"

Heste med staldsystemet dybstrøelse.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for staldene på Erhvervsskolen Vestjylland.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Der henvises til afsnittet lagerregnskab og opbevaringskapacitet (side 21+21) i denne miljøtilladelse.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. Opbevaring af husdyrgødning.

Management

- Alt affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af energi og indkøbt foder.
- Der udarbejdes gødningsregnskab på bedriften.
- Produktionsapparatet vedligeholdes jævnligt og der laves eftersyn 1 gang årligt.

- Under den daglige arbejdsgang holdes der jævnligt øje med maskiners og installationers tilstand så der kan gribes ind før der sker uheld der kan være til skade for miljøet eller omgivelserne.

Alternativer og fravalg BAT

Fravalg af BAT:

Da BAT kravet er overholdt, er der ikke vurderet nærmere på fravalg af BAT.

Alternative løsninger

De alternative løsninger der foreligger er som at fortsætte som hidtil.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at staldene på Erhvervsskolen Vestjylland for egen regning skal eftervise, at de stillede støj- og vibrationskrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra Erhvervsskolen Vestjylland, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at Erhvervsskolen Vestjylland foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at følgende kan tillades:

- I stald. mrk. "1. blandet"

At 83 m³ spaltegulv til dybstrøelse ombygges hos dyregruppen: Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.).

at produktionsarealerne er udvidet fra 167 m² til 576 m². Dette er sket ved at dybstrøelsesarealet i stalden udvides med 15 m². Desuden ved, at der pt. er etableret udendørsarealer på begge sider af staldbygningen "1. blandet."

Dyregruppen ændres **fra** får og geder, slagtesvin og ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.) **til** dyregruppen Flexgruppe, Alle kvæg.

Dyreholdet på vestsiden af stald mrk. "1. Blandet" benyttes dog kun til alpakaer, høns, kaniner og geder/får.

- I Stald. mrk. "3. Får/køer"

Dyregruppen ændres **fra** dyregruppen: får og geder og ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.) **til** dyregruppen Flexgruppe, Alle kvæg.

- Round Pen bane til hestetræning med en diameter på 11 meter. Højden på hegnet bliver 1 meter.

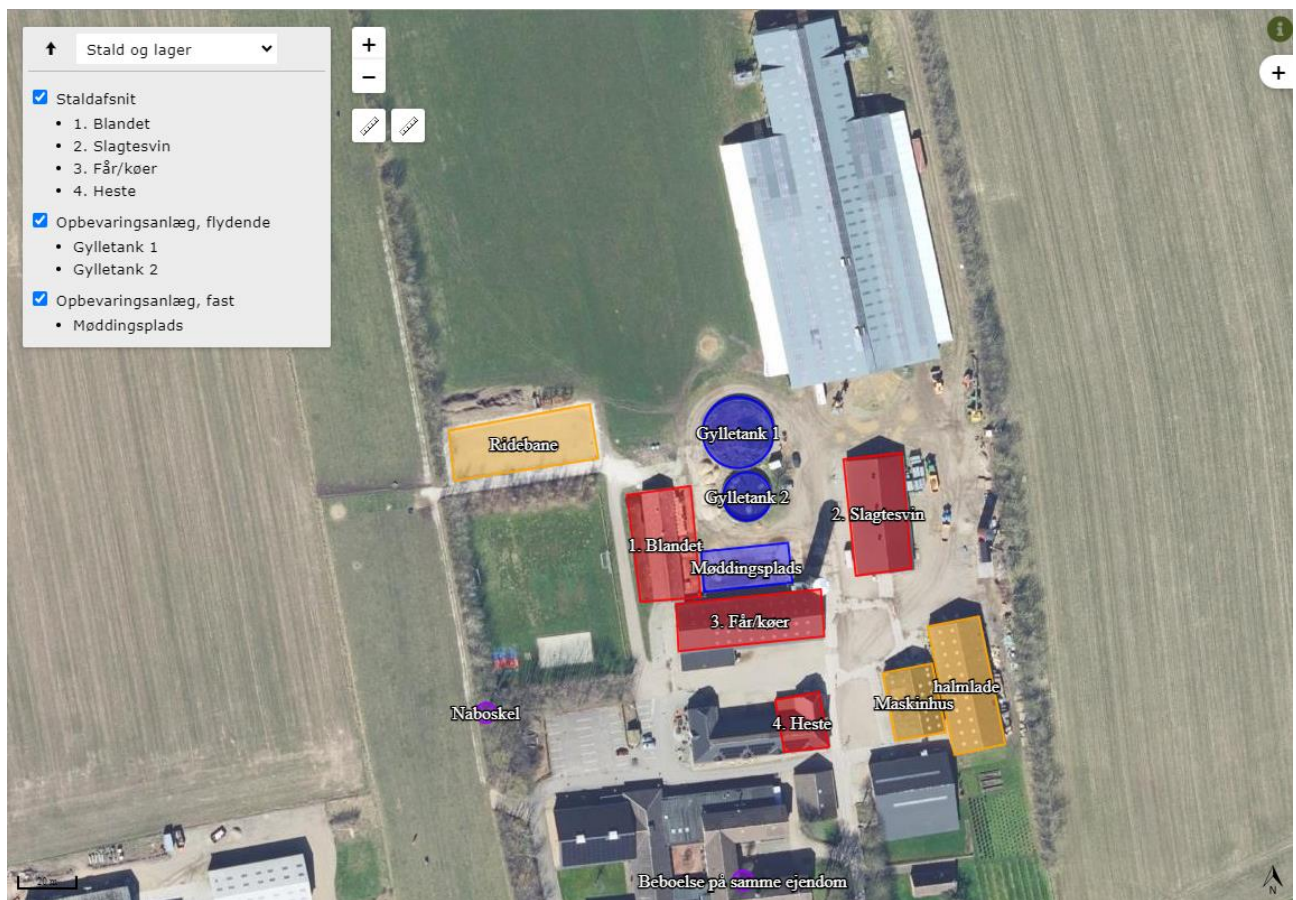
idet udvidelsen og det samlede dyrehold på Erhvervsskolen Vestjylland ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede dyrehold på Erhvervsskolen Vestjylland ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede dyrehold på Erhvervsskolen Vestjylland ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 1: Bygningsoversigt

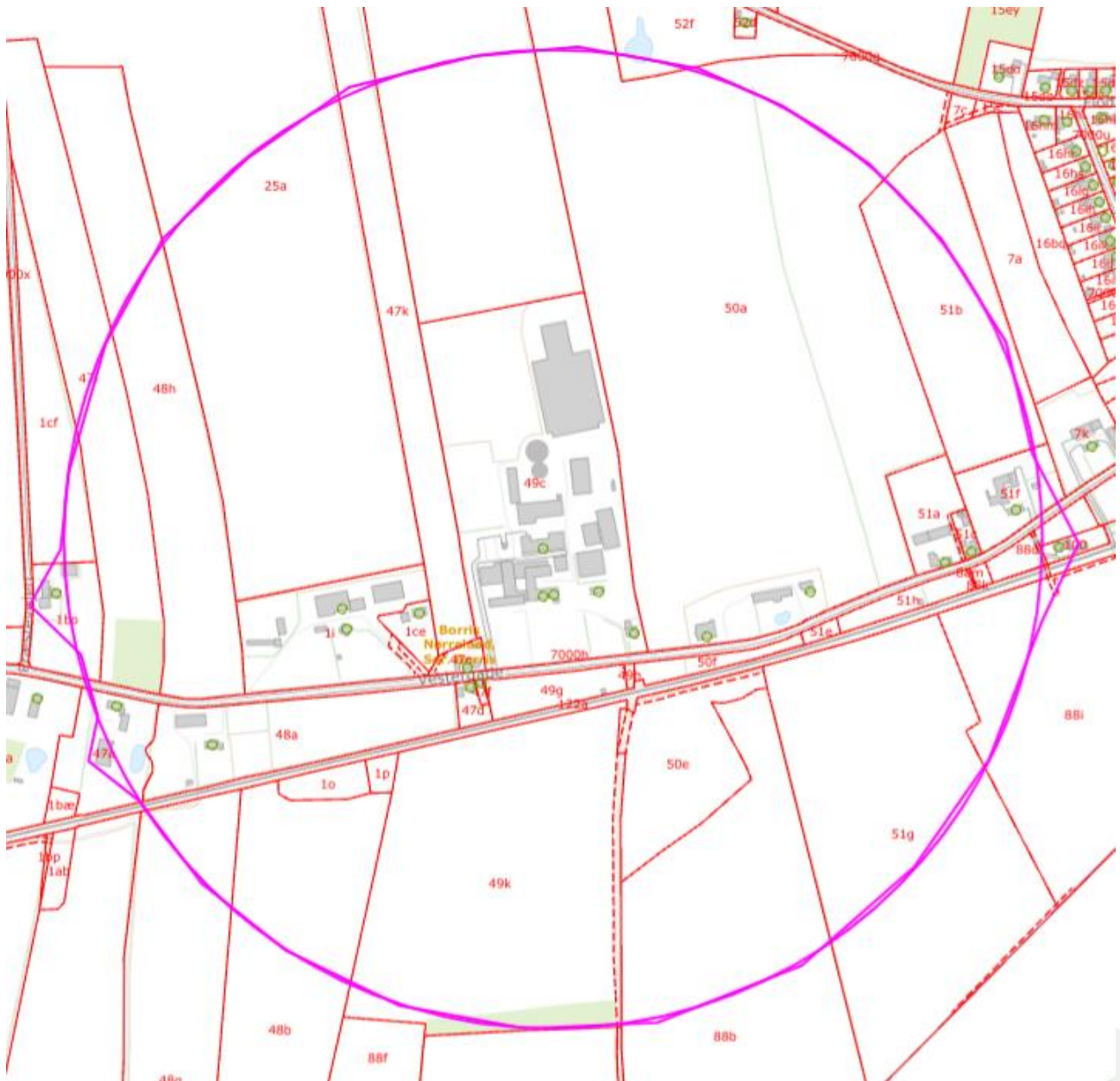
Bilag 2: Afløbsplan

Tagvand fra produktionsbygningerne opsamles ledes det til vandløb mod syd.

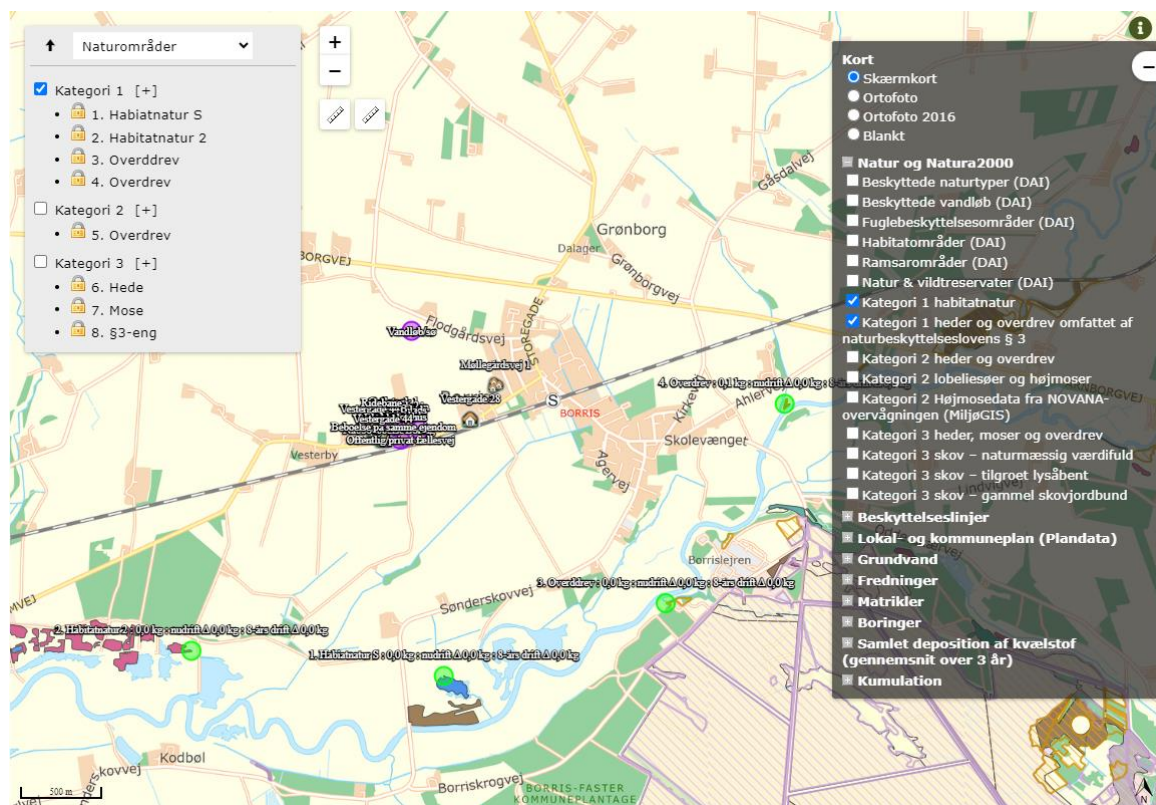
Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius

Der er foretaget nabohøring inden for konsekvensradius på 562 meter fra lugtcentrum af anlægget. På nedenstående kort er konsekvensradius indtegnat.

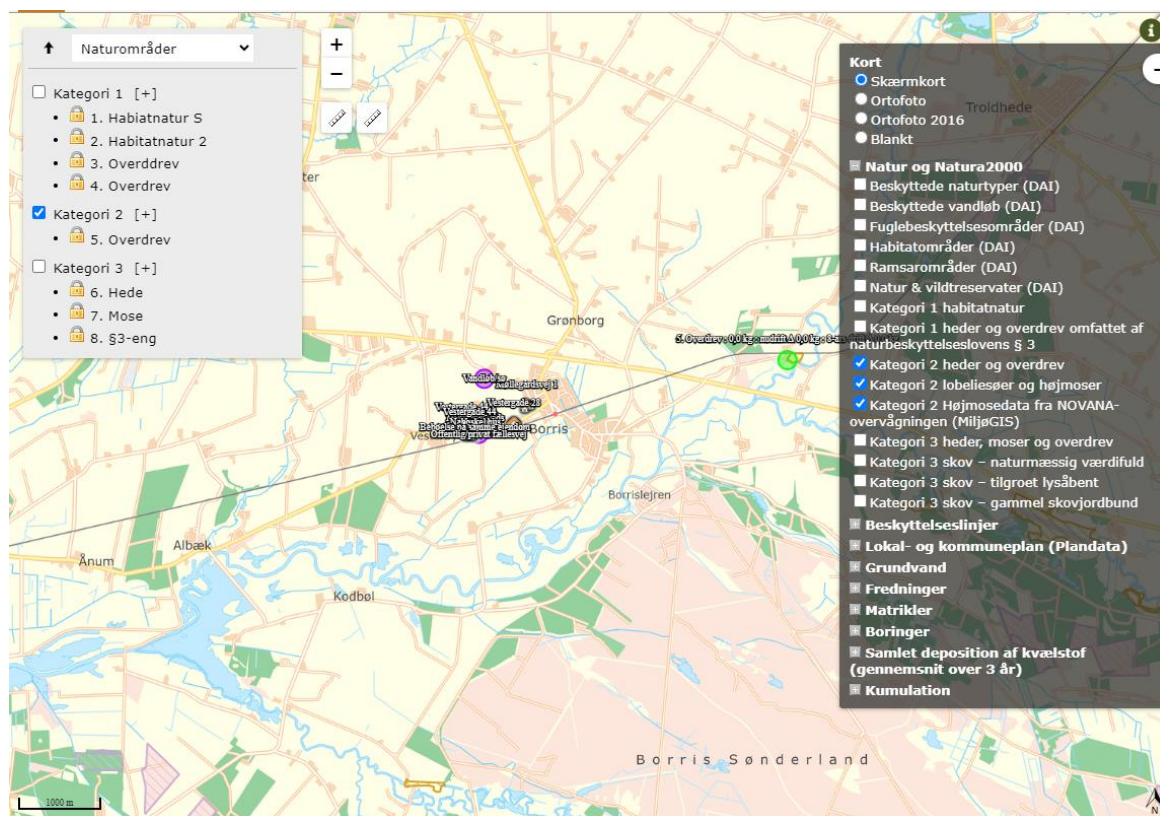

Bilag 4: Natur

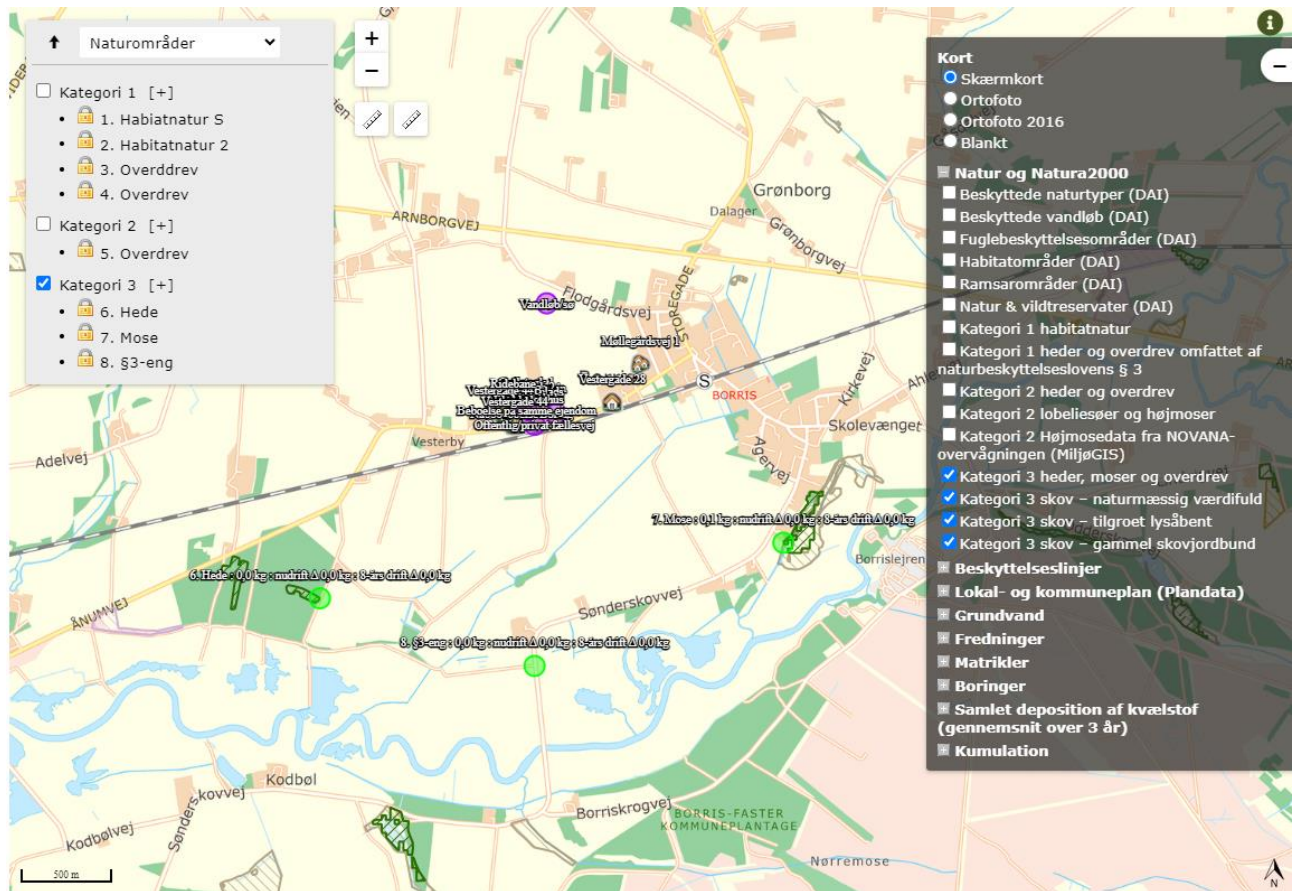
Kategori 1-natur:

Kategori 2-natur

Kategori 3 -natur

Bilag 5: Pound Pen - hestetræning

Skolen ønsker at etablere en Round Pen til hestetræning i forlængelse af ridebanen. Den bliver 11 m i diameter og hegnet bliver ca. 1 m høj.

En Round Pen ser således ud:

